

«سر آمد» تحلیل می دهد؛

«پشت پرده آرامش خلیج فارس» چه کسی برنده واقعی است؟

واکنش سرد بازار به تهدید گرم تنگه هرمز

در قلب این بی اعتنایی هوشمندانانه، سه ضربه گیر اصلی خودنمایی می کند که هر کدام به تنهایی برای خفه کردن شوک های نفتی کافی به نظر می رسند. نخست، صندوق های پوشش ریسک (Hedge Funds) که دیگر بر اساس تیتز خبرها تصمیم نمی گیرند؛ این نهادهای قدرتمند اکنون الگوریتم های پیچیده ای دارند که وزن تهدید تنگه هرمز را در مقایسه با متغیرهایی نظیر نقدینگی چین، نرخ بهره فدرال رزرو و سطح ذخایر راهبردی کشورهای عضو آژانس بین المللی انرژی (IEA) می سنجند. دومین عامل، انقلاب بی سروصدا ی نفت شیل آمریکاست؛ کشوری که یک دهه پیش بزرگترین واردکننده نفت جهان بود، امروز به یکی از صادرکنندگان متغیر و اثرگذار تبدیل شده و همین «الاستیسیته شیل» – توانایی افزایش یا کاهش سریع تولید طی چند هفته – اهرم فشاری را که خاورمیانه یکسره در اختیار داشت، شکسته است. سومین بازی آرامش بخش، ذخایر استراتژیک عظیمی است که کشورهای مصرف کننده پس از بحران ۱۹۷۳ و سپس شوک ۲۰۲۲ انباشته کرده اند. آلمان که زمانی در برابر قطعی گاز روسیه آسیب پذیرترین بود، اکنون تأسیسات ذخیره سازی زیرزمینی اش ظرفیت تأمین چند ماه مصرف را دارد. چین نیز بی سروصدا انبارهای نفتی خود را به سطحی رسانده که کمتر تهدیدی بتواند زنجیره تأمین صنایعش را مختل کند. بنابراین وقتی تنگه هرمز تهدید می شود، دیگر نه یک راهبندان مطلق، که صرفاً تغییر مسیر جریان ها رقم می خورد. بازار آموخته است که به جای فریاد، مسیرهای فرار را بشمارد. و این شاید بزرگترین تحول در روانشناسی انرژی پس از یک قرن سلطه نفت خاورمیانه باشد.

از انحصار تنگه هرمز تا کریدورهای جایگزین انرژی

دورانی نه چندان دور، بستن تنگه هرمز به مثابه کشیدن طناب دار برگرده اقتصاد جهانی توصیف می شد. تصور غالب این بود که اگر این آبراه باریک برای چند هفته مسدود شود، قیمت نفت تا ابرهای دست نیافتنی اوج می گیرد و زندگی در شهرهای صنعتی اروپا و شرق آسیا فلج می شود. اما این روایتی که زمانی شبیه به یک قانون آهنین به نظر می رسید، این روزها به سرعت رنگ می بازد. دلیل ساده است: بازار انرژی «عادت کرد» را به خوبی آموخته است. هر تهدید مکرر، به مرور بخشی از قدرت ارباب خود را از دست می دهد، به شرطی که مصرف کنندگان یاد بگیرند بدون انکاز مطلق به مسیر آسیب پذیر به زندگی ادامه دهند. و دقیقاً همین اتفاق در یک دهه اخیر افتاده است. کشورهای مصرف کننده و حتی برخی تولیدکنندگان منطقه ای، بی سروصدا و با شتابی آرام اما مستمر، شوک های از کریدورهای جایگزین را طراحی و اجرا کرده اند تا دیگر هیچ نیروی دریایی نتواند آنها را از گردن بگیرد. نتیجه این فرایند تدریجی اما بنیادین، افول انحصار جغرافیایی تنگه هرمز و ظهور معماری جدیدی در تجارت انرژی است که در آن، مسیرهای خشکی، دریاها ی آزاد و خطوط لوله فراسرزمینی نقش فزاینده ایفا می کنند. امروز تهدید به محاصره دیگر شبیه بستن یک دروازه واحد نیست؛ بلکه بیشتر شبیه به تلاش برای بستن دری به سوی حیاطی که ناگهان ده ها در دیگر در دیوارهایش گشوده شده است.

سه نمونه ملموس از این تحول، ورق زدن قطعی کتاب قدیمی وابستگی به تنگه هرمز را نشان می دهند. نخست، خط لوله شرق –غرب عربستان که نفت منطقه نفتی شرق کشور را مستقیماً به پایانه های بندر بنیع در دریای سرخ منتقل می کند. این زیرساخت با ظرفیتی بیش از ۵ میلیون بشکه در

روز، عملاً این امکان را فراهم ساخته که حتی اگر تنگه هرمز برای ماه ها بسته بماند، عربستان همچنان صادرات خود را از مسیری کاملاً امن و خارج از محدوده خلیج فارس ادامه دهد. دومین بازیگر کلیدی، بندر فجیره در امارات متحده عربی است که در کرانه خلیج عمان و بیرون از محدوده تنگه جای گرفته. این بندر که تا چند سال پیش صرفاً یک لنگرگاه فرعی محسوب می شد، اکنون به یکی از بزرگترین پایانه های سوخت گیری و ذخیره سازی نفت خام و فرآورده در جهان تبدیل ششده و خطوط لوله متعددی آن را به میادین داخلی امارات متصل می کند. سومین و شاید تعیین کننده ترین عامل، انقلاب گاز طبیعی مایع (LNG) است. قطر که نیمی از ذخایر گازی خود را با ایران در میدان مشترک پارس جنوبی شریک است، ناوگان عظیم کشتی های LNG را به مسیرهای دور از تنگه هرمز گسیل داشته است. از سوی دیگر، آمریکا با رشد خیره کننده صادرات LNG خود به اروپا و آسیا، به خریدارانی که روزگاری تنها به نفتکش های عبوری از خلیج فارس متکی بودند، گزینه ای جایگزین و قابل اتکا پیش رو نهاده است. نتیجه نهایی این دگردیسی جغرافیایی، کاهش چشمگیر قدرت اهرم می تنگه هرمز در معادلات جهانی انرژی است. بازار امروز نفس راحتی می کشد، نه به این دلیل که تهدیدها برطرف شده اند، بلکه به این دلیل که نقشه راه های فرار را از بر شده است.

پشت پرده شطرنج انرژی: چه کسی از نا آرامی خلیج فارس سود می برد؟

در نگاه نخست، آرامش نسبی بازار نفت در برابر تهدید محاصره دریایی تنگه هرمز، خبری خوشایند برای همگان به نظر می رسد. مصرف کنندگان از نوسان های شدید قیمتی در امان مانده اند، تولیدکنندگان نیز از فروپاشی تقاضا مصون گشته اند، و جهان نفس راحتی می کشد که یک بحران بالقوه فاجعه بار به یک نوسان ملایم و کنترل شده تبدیل شده است. اما اگر اندکی از سطح اخبار فاصله بگیریم و به زیرزمین معادلات قدرت نفوذ کنیم، تصویری کاملاً متفاوت خود را نشان می دهد. این «بات شکنده» به هیچ وجه حاصل تصادف یا خوش شانس نیست. بلکه حاصل جمع جبری منافع چندین بازیگر قدرتمند جهانی است که هر یک محاسبه کرده اند افزایش جزئی اما کنترل شده قیمت نفت (بدون آنکه به شوکی فروپاشنده منجر شود) در ص فبندی استراتژیک آنها جای می گیرد. به عبارت دیگر، تهدید تنگه هرمز آن قدر جدی بوده که بتواند قیمت ها را از کف نجات دهد و حاشیه سود تولیدکنندگان بزرگ را بهبود بخشد، اما نه چندان شدید که اقتصاد مصرف کنندگان عمده را فلج کند یا آنها را به سمت جایگزین های ساختاری بلندمدت سوق دهد. این مرز باریک و ظریف، عرصه پنهان شطرنج انرژی است؛ جایی که مهرها بی سروصدا جابه جا می شوند و برنده اصلی کسی است که بتواند در همین منطقه خاکستری، بلندمدت ترین منافع را نصیب خود کند. در این میان، سه قطب قدرت – روسیه، عربستان و آمریکا – هر یک به شیوه ای از این آشفتنگی

آگهی تغییرات شرکت با مسئولیت محدود سایه سازان پلیمر به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۵۷۴۰۹۴ و به شماره ثبت ۱۵۵۹۲ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی فوق العاده مورخ ۱۴۰۴/۱۱/۰۶ تصمیحات ذیل اتخاذ محل شرکت به آدرس استان البرز، شهرستان کرج، بخش مرکزی، کو ی کارمندان جنوبی، خیابان ولیعصر ۵، بلوار شهید دکتر بهشتی (فروین)، پلاک ۰۰ ساختمان برج کوه نو، طبقه ۶، واحد ۱۲ به کد پستی ۳۱۳۳۷۸۷۴ تغییر یافت و ماده مربوط در اساسنامه بدین شرح اصلاح گردید اداره کل ثبت اسناد و املاک استان البرز اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیر تجاری کرج (۲۱۵۴۲۸۳)

آگهی تحدید حدود اختصاصی نظر بر اینکه تحدید حدود ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی تحت شماره ۰ فرعی مفروز و مجزی از ۱۳۴۸ اصلی واقع در بخش دواربیل بنام وراث مرحوم یحیی جهازی تائکون بمل نیامده است. فلذا طبق ماده ۱۱۳ بین نامه قانون مزبور تحدید حدود پلاک مرحوم روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۵/۲/۲۳ (رس ساعت ۱۰ صبح در محل شروع و بعمل خواهد آمد بدین وسیله به مالکین و مجاورین اخطار میشود در موعد مقرر در محل حاضر تا طبق مقررات نسبت به تحدید حدود پلاک مزبور نظارت فرمایند و اعتراض بحققر ارتقایی و حدود آن مطابق ماده ۱۲۰ این نامه قانون ثبت از تاریخ تحدید حدود به مدت ۳۰ روز خواهد شد. تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۰۱/۱۹ **رئیس ثبت اسناد و املاک منطقه دواربیل –فرستعلی عابدی**

پلاک ۴- اصلی موسوم به اراضی بیار بخش ۳ پنجنورد – برابر رای شماره ۰۴۰۹۰۰۴۰۳۰۷۰۱۴۰۶۶۰۳۰۷۰۴ مورخ ۱۴۰۴/۱۲/۰۴ مورد تقاضای ذکیه پور علی جاجرمی نسبت به ششدانگ یک قطعه محوطه محصور با بنای احداثی به مساحت ۳۴۹۵۰ متر مربع از محل مالکیت ثبتی غلامرضا بربرستانی – لذا بدین وسیله به فروشندهگان و مالکین مشاعی و اشخاص ذینفع در آرای اعلام شده ابلاغ میگردد چنانچه اعتراضی دارند باید از تاریخ انتشار آگهی و در روستا از تاریخ الصاق در محل تا دوماه اعتراض خود را به اداره ثبت محل وقوع ملک تسلیم و رسید اخذ نمایند معترضین باید ظرف یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل نمایند و گواهی تقدیم دادخواست به اداره ثبت محل تحویل دهند در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی تاریخ انتشار نوبت اول واصل نگردد یا معترض گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل ارایه ننماید اداره ثبت مبادرت به صدور سند خواهد نمود ضمناً صدور سند مالکیت مانع از مراجعه منقصر به دادگاه نخواهد بود.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۵/۰۱/۲۹ **مهدی بادلی رئیس ثبت اسناد و املاک مانه و سملقان**

شناسه آگهی ۲۱۵۴۴۹۸

اقتصاد سرآمد

شنبه- ۲۹ فروردین ۱۴۰۵- سال دوازدهم- شماره ۲۴۶۳

دریا پایانه

بندر

ایران مسیرهای جایگزین بندر جنوب را فعال کرده است

یک مسئول گفت: هر گونه اختلال در صادرات نفت، گاز و پتروشیمی از خلیج فارس، زنجیره تأمین جهانی را مختل کرده و با ایجاد کمبود عرضه و تورم، اقتصاد دنیا را بیش از ایران با بحران جدی مواجه می کند. به گزارش اقتصادسرآمد، علی امامی، با اشاره به جایگاه اقتصاد ایران در زنجیره تأمین جهانی به مهر اظهار کرد: اقتصاد ایران یکی از حلقه های مهم زنجیره جهانی است و در حوزه تأمین و ارزش آفرینی این زنجیره نقش قابل توجهی دارد. در صورتی که اختلالی در این فرایند ایجاد شود، کل اقتصاد بین الملل با مشکل مواجه خواهد شد. وی افزود: همه می دانند که مهم ترین مواد اولیه اقتصاد جهانی شامل نفت، محصولات پتروشیمی و گاز است که هزاران محصول دیگر از آن ها تولید می شود. در صورتی که محصولات پتروشیمی از حوزه خلیج فارس خارج نشود، بیش از ۷۰ هزار کالا در سطح جهان با مشکل مواجه خواهند شد. به گفته امامی، همچنین اگر صادرات نفت از این مسیر مختل شود، سوخت مورد نیاز بسیاری از فرآیندهای پالایشی دچار اختلال خواهد شد و در حوزه گاز نیز شرایط مشابهی حاکم است.

مدیرکل دفتر آماذ سازمان توسعه تجارت ایران تصریح کرد: بنابراین، هر گونه محدودیتی که در این زمینه ایجاد شود، آسیب آن به اقتصاد بین الملل بسیار بیشتر از اقتصاد ایران خواهد بود. البته ما برای مدیریت این شرایط، مسیرهای جایگزین را در نظر گرفته ایم تا بتوانیم از طریق سایر بنادر، نیازها را تأمین کنیم.

امامی ادامه داد: با این حال، اگر عرضه مواد و محصولات نفتی، پتروشیمی و گاز از این منطقه متوقف شود، عملاً با اختلال جدی در زنجیره تأمین جهانی مواجه خواهیم شد. در صورت تداوم این وضعیت، شرایط مشابه دوران شیوع کرونا شکل می گیرد که در آن، اختلال در زنجیره تأمین موجب تورم جهانی، کمبود عرضه در بازارهای بین المللی و بروز مشکلات گسترده برای اقتصاد کشورها شد.

وزیر راه و شهرسازی: عزت ایران مرهون ایثارگری قهرمان ناوشکن دنا است

وزیر راه و شهرسازی در مراسم استقبال از ۳۲ قهرمان ناوشکن همیشه جاوید دنا، با تأکید بر رشادت و هوشمندی نیروهای مسلح، گفت که ملت ایران قدردان فداکاری های این عزیزان است و عزت کشور مرهون ایثار آنان است.

به گزارش اقتصاد سرآمد، فرزانه صادق در مراسم استقبال از ۳۲ قهرمان ناوشکن همیشه جاوید دنا اظهار کرد: بسیار خرسند و مفتخرم که در جمع فرهیخته و ارزشمند فرماندهان و دلاور مردان نیروهای مسلح، از جمله امیر سیاری، امیر حاتم ی، امیر ایرانی و دیگر عزیزان حضور دارم. خداوند را شاکرم که این فرصت فراهم شد تا در کنار شما بزرگواران باشم. به عنوان مادری داغ دیده و خواهری که طعم فقدان را چشیده است، به شما فرزندان ایران عرض خوش آمد می گویم. شما ریشه های استوار این سرزمین هستید.

وی ادامه داد: ما امروز داغداریم. کسی که چهار دهه سوگ پدر را در دل دارد، نیک می دانسد خانواده های شما چه روزهایی را از سر می گذرانند. اما باید بگویم دست مریزاد. سال ها پیش شما مسیر سرافرازی و جادوایی ایران را برگزیدید و امروز نیز به برکت همان انتخاب، سر ما بلند است و میهن مان سرافراز.

وزیر راه و شهرسازی افزود: در روزهای اخیر برخی کشورهای منطقه درباره تنش ها در خلیج فارس سخن گفته اند و از گشایش و کاهش تنش ها ابراز امیدواری کرده اند. من نه به عنوان وزیر راه و شهرسازی، بلکه به عنوان یک ایرانی به خود می بالم که شرایط به گونه ای رقم خورد که بخشی از آنچه علیه ایران برنامه ریزی شده بود، به واسطه ییاداری، رشادت و هوشمندی فرزندان این سرزمین تغییر کرد.

باشما هستیم باتحلیل های

دریایی اقتصاد سرآمد

www.eghtesadsaramad.ir

تلفن: ۰۲۱-۸۸۷۶۹۲۲۷

همراه: ۰۹۱۹۸۵۴۳۹۹۶